

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2662/2021
07.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Данијеле Николић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ сви из ..., чији је пуномоћник Бранислав Херцег адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, којег заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 252/21 од 04.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 07.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 252/21 од 04.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 635/2019 од 29.10.2020. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцима АА и ББ износ од по 32.281.450,28 динара са законском затезном каматом од 29.10.2020. године до исплате, у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова поступка тужиоцима АА и ББ солидарно исплати износ од 970.880,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом четвртим изреке, тужила АА је одбијена са вишком тужбеног захтева преко досуђеног износа па до траженог износа од 48.399.518,61 динар, а тужилац ББ преко досуђеног износа па до траженог износа од 40.332.745,99 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила ВВ тражила да се тужени обавезе на исплату износа од 8.066.772,62 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом шестим изреке, обавезана је тужила ВВ да на име трошкова поступка исплати туженом износ од 171.000,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 252/21 од 04.02.2021. године, ставом првим изреке, жалба тужилаца је усвојена, а жалба туженог одбијена и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 635/19 од 29.10.2020. године потврђена у делу којим је усвојен тужбени захтев, а преиначена у одбијајућем делу, тако што је обавезан тужени да исплати: тужили АА, поред досуђеног износа, још 16.118.068,33 динара, тужиоцу ББ, поред досуђеног износа, још 8.051.295,71 динар и тужили ВВ износ од 8.066.772,62

динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, и да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 1.110.217,66 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате, све у року од 15 дана. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиоцима трошкове жалбеног поступка у износу од 629.380,66 динара у року од 15 дана. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и став 3. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Одлучујући о изјављеним жалбама, другостепени суд није погрешно применио, нити је пропустио да примени неку процесну одредбу, због чега нису основани наводи ревидента о учињеним битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парцела .. К.О. Нови Сад у површини од 1733 м² уписана је у катастру непокретности као градско грађевинско земљиште у својини тужиље АА са уделом од 3/6 идеалних делова и тужиоца ББ са уделом од 2/6 идеалних делова, док је удео од 1/6 идеалних делова уписан као заједничка својина тужилаца ББ и ВВ. Тужиоци АА и ББ су уговором о купопродаји од 26.11.2012. године стекли право сусвојине на предметном земљишту са уделима од по 1/3 идеална дела – преостали удео од 1/3 идеална дела, на основу истог уговора, стекла је купац ГГ. Уговором о купопродаји од 11.02.2019. године ГГ је свој сувласнички удео продала тужиоцима ББ и АА на једнаке делове. У време када је тај уговор закључен тужилац ББ био је у браку са тужиљом ВВ. Спорна парцела налази се у ... (део Града Новог Сада) и Планом детаљне регулације тог насеља („Службени лист Града Новог Сада“ број 40/17) у целости је намењена за јавну површину – заједничке блоковске површине, а фактички се користи као паркинг. Тржишна вредност 1 м² ове парцеле, по извештају Пореске управе, износи 55.856,36 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно одлучили о обавези туженог на исплату тражене накнаде.

Одредбом члана 2. став 6. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09) прописано је да је површина јавне намене простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене за које је предвиђено утврђење јавног интереса, у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.). Према одредби члана 10. став 2. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/11) добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу тог Закона, сматрају се оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом. Сходно ставу 7. истог члана, добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев путева II реда који су у својини Аутономне покрајине на чијој територији се налазе, као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (које нису део ауто-пута или државног пута I и II реда), тргова и јавних

површина који су у својини јединице локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

У конкретном случају, спорно земљиште је без спроведеног управног поступка приведено намени предвиђеној планским актом (јавна површина) и користи се као паркинг – добро у општој употреби и јавној својини туженог. На тај начин извршена је фактичка експропријација којом су тужиоци лишени права својине на земљишту, без накнаде која би им била одређена и исплаћена да је претходно спроведен поступак експропријације земљишта у складу са одредбама Закона о експропријацији.

По оцени Врховног касационог суда, нису основани ни наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права. Тужени је титулар права јавне својине на предметном, фактички експроприсаном земљишту. Нису основани ни наводи ревидента да тужиоцима не припада право на накнаду за удео од 1/3 идеална дела земљишта стеченог купопродајним уговором од 11.02.2019. године, јер је тај уговор ништав правни посао зато што је закључен након доношења Плана детаљне регулације насеља Доношење планског акта, само по себи, не значи да је земљиште обухваћено тим актом и предвиђено за јавну површину постало ствар – добро у општој употреби и јавној својини. Оно то постаје тек са правноснажношћу решења о експропријацији (које у овом случају није донето), односно фактичком радњом привођења земљишта планској намени. Тужиоци су у јавној евиденцији уписани као сувласници предметне парцеле. Упис права сувојине тужилаца извршен је на основу правних послова – уговора о купопродаји од 26.11.2012. године и 11.02.2019. године. Тачно је да је купопродајни уговор од 11.02.2019. године закључен након доношења планског акта, али то по оцени ревизијског суда није довољно да би се само из тог разлога утврдила његова ништавост, већ је потребно утврдити и чињеницу када је спорно земљиште фактички приведено планској намени. Ту чињеницу дужан је да докаже тужени (члан 231. ЗПП) јер тврди да је уговор ништав правни посао, али он то није успео доказати јер на околност када је земљиште фактички приведено намени није предлагао доказе.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**